

ZAHTEVI 01, Verzija 07

Poljoprivredni proizvođač soje

Svrha	Utvrđivanje zahteva koje moraju da ispune proizvođači "Dunav Soja" soje.
Definicija	Proizvođač soje: gazdinstvo koje vrši uzgoj i žetvu soje
Pregled	<p>1 Procena rizika 1</p> <p>2 Uzgoj, žetva 1</p> <p>3 Isporuka, obračun, sertifikacija kao primarni otkupljivač 4</p> <p>4 Registracija proizvođača..... 4</p> <p>5 Direktno naložene kontrole..... 4</p> <p>6 Sistemska kontrola..... 5</p>
Status	Verzija 07: odobrena od strane Upravnog odbora dana 30.01.2020.

1 Procena rizika

- 1.1 Poljoprivredni proizvođač se geografski nalazi u jednoj od sledećih zemalja: Austrija (AUT), Bosna i Hercegovina (BIH), Bugarska (BGR), Hrvatska (HRV), Češka Republika (CZE), Nemačka (DEU, samo: Bavarska, Baden-Virtemberg), Mađarska (HUN), Italija (ITA, samo: Trentino Južni Tirol, Frijuli Venecija Đulija, Veneto, Emilija-Romanja, Lombardija, Pijemont, Dolina Aosta), Moldavija (MDA), Poljska (POL, samo: Donje Šlesko, Opolje, Šlesko, Svetokriško, Podkarpatje, Malopoljsko), Rumunija (ROU), Srbija (SRB), Slovačka (SVK), Slovenija (SVN), Švajcarska (CHE), Ukrajina (UKR, samo: Užgorod, Cernivici, Vinica, Odesa, Lavov, Ternopolj, Hmeljnickij, Ivano-Frankivsk).
- 1.2 Poljoprivredni proizvođač se shodno svom geografskom položaju (rizik porekla) i riziku od genetske modifikovanosti (oba definisana u Priručniku o upravljanju kvalitetom Donau Soja udruženja. ([Priručnik je trenutno dostupan samo na nemačkom jeziku]) klasifikuje u određeni „stepen rizika proizvodnog područja“ (= P-SR):
- P-SR 0: AUT, BIH, CHE, HRV, HUN, SRB, SVN;
 - P-SR 1: DEU, ITA, POL;
 - P-SR 2: BGR, CZE, ROU, SVK;
 - P-SR 3: MDA, UKR.

2 Uzgoj, žetva

Seme i GMO

- 2.1 Poljoprivredni proizvođač uzgaja isključivo genetski nemodifikovane sorte koje su navedene u katalogu EU sorti ili su odobrene od strane Dunav Soja udruženja (sve genetski nemodifikovane sorte u nacionalnim katalozima sorti država nečlanica EU). Samo navedene sorte su u poslednje tri godine u upotrebi.
- 2.2 Poljoprivredni proizvođač u poslednjih godinu dana ne uzgaja nijednu genetski modifikovanu kulturu (npr. genetski modifikovani kukuruz).

2.3 Ako se poljoprivredni proizvođač nalazi u proizvodnom području klasifikovanom u stepen rizika 3:

Poljoprivredni proizvođač koristi isključivo deklarirano seme i isto dokumentuje pomoću računa za nabavku/kupovinu deklarisanog semena.

2.4 Poljoprivredni proizvođač vođenjem sopstvene evidencije dokumentuje sve proizvedene i požnjevene količine soje.

2.5 Poljoprivredni proizvođač ne koristi genetski modifikovane organizme ili pomoću njih proizvedene proizvode. Kao sredstva za rad koristi isključivo proizvode deklarirane kao „genetski nemodifikovane“ poput sredstava za zaštitu bilja, đubriva i oplemenjivače zemljišta. Ova deklaracija nije potrebna za proizvode za koje prema aktuelnom stanju nauke nisu poznate praktično primenljive metode koje ukazuju na to da se kod njih radi o GMO, da sadrže GMO ili da su proizvedeni iz ili pomoću GMO. To na primer, važi za minerale, mineralna đubriva, hemijski-sintetičke aktivne supstance sredstava za zaštitu bilja ili određene mikroorganizme.

Dobra poljoprivredna praksa i biodiverzitet

2.6 Poljoprivredni proizvođač se pridržava EU i nacionalnih propisa o zaštiti bilja.

2.7 Agrohemijske se primenjuju korišćenjem metoda kojima se minimizira štetnost po zdravlje ljudi, divljih životinja, biodiverziteta biljaka, tla, kvaliteta vode i vazduha.

2.8 Negativni uticaji na životnu sredinu i zdravlje fitosanitarnih proizvoda redukuju se primenom sistematskih, priznatih integriranih tehnika upravljanja biljem.

2.9 Izrađen je i implementiran plan za integrisano upravljanje biljkama koji uključuje adekvatno i kontinuirano praćenje zdravlja biljaka, korišćenje nehemijskih i hemijskih kontrolnih sredstava i mera za poboljšanje otpornosti useva.

2.10 Primena agrohemijske (sredstava za zaštitu i đubriva) je dokumentovana.

2.11 Zabranjena je upotreba agrohemijske navedenih u Stokholmskoj i Roterdamskoj konvenciji.

2.12 Zabranjeno je korišćenje agrohemijske čije su aktivne materije ocenjene kao klasa 1a ili 1b u klasifikaciji po stepenu toksičnosti pesticida WHO (Svetska zdravstvena organizacija)¹ (kao npr. teflutrin, zeta-cipermetrin ili cink fosfid).

2.13 Zabranjena je upotreba desikanata pre žetve (na primer glifosat, dikvat).

2.14 Sredstva za zaštitu bilja se ne koriste u krugu od 30 metara (ili više, ako je to zakonski propisano) od naseljenih područja i vodotokova i preduzimaju se sve neophodne mere bezbednosti radi sprečavanja pristupa ljudi u nedavno prskanim područjima.

2.15 Zabranjeno je nanošenje sredstava za zaštitu bilja avionom.

¹ Referenca za klasifikaciju pesticida po stepenu toksičnosti od strane Svetske zdravstvene organizacije (WHO): https://www.who.int/ipcs/publications/pesticides_hazard/en/

- 2.16 Dobre poljoprivredne prakse se primenjuju kako bi se smanjili difuzni i lokalizovani uticaji na kvalitet površinskih i podzemnih voda od hemijskih ostataka, đubriva i erozije ili drugih izvora.
- 2.17 Poljoprivredni proizvođač poznaje tehnike za održavanje i kontrolu kvaliteta zemljišta (fizičke, hemijske i biološke) i primenjuje relevantne tehnike.
- 2.18 Poljoprivredni proizvođač poznaje tehnike za sprečavanje erozije zemljišta i primenjuje relevantne tehnike.
- 2.19 Poljoprivredni proizvođač prati preporuke sadržane u Dunav Soja priručniku za gajenje soje (*Donau Soja Best Practice Manual*).
- 2.20 Poljoprivredni proizvođač učestvuje u jednom od navedenih programa:
Implementacija zajedničke poljoprivredne politike (CAP – Common Agricultural Policy) uz obavezne inspekcije *višestruke usklađenosti* (cross compliance inspections).
ili
ISCC program sertifikacije ² ili ekvivalentan program za sertifikaciju održive proizvodnje ³.

Korišćenje zemljišta

- 2.21 Poljoprivredni proizvođač poštuje zaštićena prirodna područja ⁴ i koristi isključivo površine koje su od 01.01.2008. godine namenjene poljoprivrednoj proizvodnji.

Radna i socijalna prava

- 2.22 Poljoprivredni proizvođač ispunjava evropske i međunarodne standarde u oblasti radnog i socijalnog prava (ILO konvencije – konvencije Međunarodne organizacije rada) ⁵.
- 2.23 U slučaju stalno ili povremeno angažovanih poljoprivrednih radnika važi:
Prekovremeni rad je uvek dobrovoljan i mora biti plaćen u skladu sa lokalnim i nacionalnim zakonima ili tarifnim sporazumima.
Odbici od naknade za rad u disciplinske svrhe nisu mogući, ukoliko to nije zakonskim propisima dozvoljeno. Poslodavac vodi evidenciju o isplaćenim naknadama za rad.
- 2.24 U područjima sa tradicionalnim korisnicima zemljišta: tamo gde su tradicionalni korisnici zemljišta ustupili svoja prava, postoji dokumentovani dokazi o tome da su dotične zajednice obeštećene u skladu sa njihovom saglasnošću.

² Refer to www.iscc-system.org za ISCC EU ili ISSC Plus

³ Ekvivalentni sistem mora biti u skladu sa kriterijumom održivosti FEAC (dostupno na: www.fefac.eu/files/62592.pdf) i može biti odobren kao takav od strane Dunav Soje, po zahtevu.

⁴ Pojam „prirodna područja“ obuhvata različite kategorije zaštićenih područja za zaštitu prirode i pejzaža, uključujući ali ne ograničavajući se na nacionalne parkove, zaštićena prirodna područja, Natura 2000 lokacije, Rasmarske močvarne područja, UNESCO lokalitete svetske bašine, prirodne parkove, rezervate biosfere. Ako je došlo do bilo kakve izmene zaštićenih područja, poljoprivredni proizvođač je dužan vratiti zahvaćena područja u njihovo prethodno stanje.

⁵ **Annex** - ILO konvencije

- 2.25 Komunikacija sa lokalnom zajednicom: uspostavljeni su kanali komunikacije (pismeno obaveštenje ili internet stranica sa sledećim podacima – e-mail, broj mobilnog telefona, poštansko sanduče) koji na primereni način omogućavaju komunikaciju između poljoprivrednika i zajednice.

3 Isporuka, obračun, sertifikacija kao primarni otkuplivač

- 3.1 Poljoprivredni proizvođač „IZJAVU o proizvodnji Dunav Soja soje“ potpisanu od strane ovlašćenog lica predaje skladištu/otkuplivaču, a jednu kopiju čuva kod sebe. Dodatno, proizvođač ima mogućnost da svojim potpisom na relevantnom dokumentu (ugovor, prijemnica, vagarski list i sl.) potvrdi da je proizveo soju u skladu sa Dunav Soja zahtevima uz čuvanje kopije dokumenta o predatim količinama „Dunav Soja“ soje.
- 3.2 Poljoprivredni proizvođač sve količine soje plasirane na tržištu dokumentuje pomoću kopija dostavnica i robnih računa skladišta/otkuplivača i drugih kupaca uz napomenu da se radi o oznaci kvaliteta „Dunav Soja“.
- 3.3 Ukoliko poljoprivredni proizvođač, koji se nalazi u proizvodnom području stepena rizika 3 (F-SR 3) ili u Rumuniji, prodaje „Dunav Soja“ soju direktno trgovcu, on mora da bude sertifikovan kao poljoprivredni otkuplivač i može da prodaje „Dunav Soja“ soju samo uz validan lot sertifikat (u saglasnosti sa Z 02 paragraf 10.2).

4 Registracija poljoprivrednih proizvođača

- 4.1 Ukoliko se poljoprivredni proizvođač nalazi u proizvodnom području stepena rizika 3:
- Poljoprivredni proizvođač mora da obavesti Dunav Soja udruženje o proizvodnji „Dunav Soja“ soje do 30. juna za žetvu koja predstoji te godine (putem e-maila quality@donausoja.org). Dodatna mogućnost je da poljoprivredni proizvođač bude registrovan od strane svog otkuplivača, takođe do 30. juna za žetvu koja predstoji u toj godini.

5 Direktno naložena kontrola

- 5.1 Ukoliko se poljoprivredni proizvođač nalazi u proizvodnom području stepena rizika 3:
- Poljoprivredni proizvođač sklapa ugovor sa kontrolnom organizacijom odobrenom od strane Dunav Soja udruženja i o sopstvenom trošku nalaže sprovođenje prve kontrole kao i daljih godišnjih kontrola. Naziv ugovorene kontrolne organizacije mora biti prijavljen u isto vreme prilikom registracije poljoprivrednog proizvođača u skladu sa paragrafom 4.1.
- Direktno angažovana kontrolna organizacija u okviru svoje revizije Dunav Soja, uzima kompozitni uzorak Dunav Soja biljke soje sa polja u okviru njihove revizije, i sprovodi brzo testiranje na GM (Roundup Ready i LibertyLink). Ako brzi test pokazuje sadržaj GM, uzorak se nadalje ispituje pomoću dva dodatna brza testa. Ako drugi i treći brzi test pokazuje sadržaj GMO, poljoprivredni proizvođač je u obavezi da sprovede PCR analizu.

Napomena: Ako je biljka soje starija od 36 dana, uzorci se uzimaju iz kotiledona ili lisni par 1 ili 2.

Poljoprivredni proizvođači mogu biti izuzeti od brzog testiranja na GM ukoliko ispune sledeće kriterijume:

- poljoprivredni proizvođač isporučuje isključivo sertifikovanom otkupljivaču/skladištu koje je u sklopu istog preduzeća u kom je poljoprivredni proizvođač zaposlen;
- poljoprivrednog proizvođača kontroliše isto sertifikaciono telo koje kontroliše i otkupljivača;
- poljoprivredni proizvođač kao pojedinac ne dobija sertifikat, već se navedi u aneksu sertifikata izdatog poljoprivrednom otkupljivaču/skladištu;
- ovlašćeno sertifikaciono telo sprovede inspekcijski nadzor poljoprivrednog proizvođača svake godine neposredno pre žetve.

6 Sistemaska kontrola

- 6.1 Poljoprivredni proizvođač je saglasan sa sprovođenjem kontrole po slučajnom uzorku bazirane na proceni rizika od strane kontrolnih organizacija ili kontrolora angažovanih od strane Dunav Soja udruženja.